

Лідія Ільків

ВІД ЛЮТІ ДО ЛІТА

Фронтове оповідання

Київ

УДК 821.161

I47

Ільків Лідія

I47 Від люті до літа : фронтове оповідання.
Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. 112 с.
ISBN 978-617-520-705-5

Хто розкаже правду про війну? Лиш той,
хто впустив її у свідомість і зберіг в чистоті
серце й душу. Історія, писана буднями війни.
Наш щоденний біль, віра в Божу допомогу
і бажання дожити до Перемоги. Заради тих,
кого любимо.

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-705-5

© Ільків Л., 2024

© Видавництво Ліра-К, 2024

ЗАМІСТЬ ВСТУПУ

Дорогий читачу, запрошую відкрити для себе одну зі сторінок української літератури, яка стала вже історією. Хай зворушать твоє серце ці прості і доступні слова. Хай відкладуться у генетичній пам'яті, щоб ти, неупереджений читачу, зміг передати своїм нащадкам.

Слова Лідії Ільків – вчительки, майданівки, військовослужбовиці ЗСУ, учасниці бойових дій, медика, психолога, сучасної української письменниці слугують найкращою презентацією:

«Наші вороги не врахували одного такого важливого критерію, як невмируща здатність українців сильно любити свою рідну землю, шанувати національну історію, дбати про власних дітей з вірою в Бога, з любов'ю до ближнього. Тисячолітня багата духовна спад-

щина у слушний для України час проросте неодмінно благодатним зерном правди і світла. Кожна дорогоцінна краплина пролитої людської крові зійде процвітаючим благополуччям гідних і вдячних нащадків, котрі завжди пам'ятатимуть про героїв обабіч української дороги. Що неодмінно і безповоротно приведе славний народ до омріяної і виплеканої у віках ВОЛІ!»

грудень 2013-січень 2016рр.

Слова, писані пережитими подіями, які ляжуть на сторінки шкільних підручників. Якщо ми не дозволимо забути, викарбовані кров'ю букви на Майдані і кожному українському населеному пункті, яких торкнулася війна. Історична байдужість чи амнезія породжує у загарбника право вкотре зазіхнути на чужу землю, як він це робив упродовж багатьох століть.

Коли ми не пильнуємо власної хати, сильніший ворог зруйнує слабкий захист і оселиться як злий дух з Притчі Ісуса:

«Коли дух нечистий вийде з чоловіка, то блукає по місцях безводних, шукаючи спочинку, та, не знайшовши, каже: Повернуся в дім свій, звідкіля я вийшов.

І, прибувши, знайде його заметеним, прибраним. І тоді йде й бере з собою інших сім духів, гірших від себе, і вони входять і там оселяються, і останнє того чоловіка буде гірше, ніж перше».

Лука 11.26-27

Московитська орда знову нищить Україну. Одержимі злими духами, вони вбивають наших дітей, жінок, чоловіків і тільки з Божою поміччю та завдяки героїчній мужності воїнів-захисників ми зможемо зупинити і побороти зло.

ПОСВЯТА ПОДРУЗІ

«Не думайте, що Я прийшов, щоб принести мир на землю. Не мир Я приніс, а меч. Я прийшов, аби підняти сина проти батька, дочку проти матері, а невістку проти свекрухи. Ворогами люди-ни стануть її домашні. Той, хто любить батька чи матір, сина чи дочку свою більше, ніж Мене, не гідний Мене. Хто не бере й не несе хреста страждання свого і не йде за Мною, той не гідний Мене. Хто намагатиметься врятувати своє життя, загубить його, але ж хто віддасть життя за Мене, той здо-буде життя істинне».

Від Матвія 10:34-39

**Господь Бог завжди оточує людьми,
які роблять нас кращими...**

Якщо ці люди несуть Світло, ми Його примножуємо, якщо пітьму – вчимося її поборювати.

Наше знайомство відбулося випадково, але в Бога нема випадковостей. На презентацію мого нового роману на запрошення голови Української асоціації письменників Західного регіону Елли Красноступ завітала учасниця бойових дій на Сході України, санинструктор батальйону імені Кульчицького Національної гвардії України Лідія Ільків. Тема лицарів Світла України в історичному романі «Скарб тамплієрів» була для нею близькою і більш ніж зрозумілою. Те, що промовляли мої уста віднаходило моментальне відлуння у її серці.

– Моя людина! – я відразу зрозуміла і пригадалися слова героя роману Ірен Роздобудько:

«Для того щоб тебе розуміли, не обов'язково мати тисячі прихильників чи блукати світами, рекламуючи свої твори. Просування на

ринок не завжди відповідає таланту. Це може бути щасливим збігом обставин, досить випадковим, або ж силою натиску менеджерських служб. Треба мати хоча б десяткох, але відданих людей».

Тоді я й подумати не могла, що саме Ліда буде тим «одним Мудрецем, котрий розповість про мене іншим»...

Просвіта врятує світ, бо коли співають музи, мовкне зброя. Просвіта – українське Слово – потужна Зброя! Від неї – споконвічний ворог – московитська імперія зла – втікає як лихе від ладану. Тому й нищить українську ідентичність, історичну спадщину і рукописи, які попри всяке зло, не згорають.

Навіть на війні Ліда – воїн Світла, який несе українське Слово на звільнені території і в зони бойових дій. Жінка у війні! Хмельницька вчителька після активної участі у революції Гідності і перемоги Майдану вирушила на фронт. Львівська освітянка, яка змінила чиновницький кабінет на військову форму і поповнила ряди добровольців у перші дні повномасштабного вторгнення рашистської імперії в Україну. Людина, зна-

йомством з якою обдарував мене Бог! Це не вигадана книжкова героїня, не прототип реальних людей, які прославилися славними подвигами у минулі часи. Це реальна з крові і плоті Лідія Ільків, дружбою з якою дорожу і пишаюся. Війна вирвала її зі зони комфорту, відірвала від найрідніших людей і кинула в умови, в яких навіть сильні духом і тілом чоловіки втрачають витримку. Що дає силу протистояти злу і залишатися собою?

Таємниця українського жіночого гену виживання і перемоги. Історія української жінки-захисниці твориться на наших очах і оспівуватиметься в легендах Середзем'я Європи. Цей літопис привідкриє завісу до справжньої історії, описаної Лідією Ільків. Щоб відчути те, про що пише письменниця, необхідно довідатися про неї. Моя участь – розпочати цю неймовірну оповідь жінки, яка стала на захист Батьківщини. Перший досвід, унікальна можливість розповісти про людину, яка поруч...

* * *

Вчительська доля в Україні... Не варто проливати сльози, мов над Шевченковою до-

лею-сиротиною... Однак бути вчителем і педагогом в Україні – справа благородна і майже волонтерська. Не всім до снаги нести промінь світла знань, засівати вічне і прекрасне в юні, буйні голови, ростити і леліяти ці ніжні паростки в молодих душах, які з кожним роком мужніють і змінюються на очах. Вчорашні жовтороті-першачки сьогодні некеровані тінейджери, які в протиріччі зі собою і світом, назавтра метаморфують у старшокласників-випускників. До кожного учня необхідно знайти підхід і спільну мову, бути для нього добрим і наставником, і товаришем. А ще навчити його та підготувати до дорослого життя, яке очікує за порогом школи, де закінчується безтурботне дитинство.

Учитель – це щоденні виклики. Ти – проміжна ланка між учнем і директором, між дитиною та її батьками. Ти – мама, нянька, психолог і «пострах» при потребі. А яке щастя, коли твої зусилля не розбиваються об стіну байдужості і впевненості, що товстий батьківський гаманець замінить усі знання світу! Яке щастя, коли той, якому поталанило менше, зрозуміє, що знання – це сила, якою можна пробити мури хабарництва і несправедливості та досягнути успіху в житті!

Хвала учителеві, який жертовно приносить на вітвар науки знання, силу, втому і ночі за перевіркою учнівських зошитів.

Лідія Володимирівна вибрала цей фах – вчителя української мови та літератури за покликом серця, віддавалася викладанню з повною самовіддачею. Чи не про таких писала Ольга Кобилянська?

« – В мене вже натура така. Що я люблю, люблю вже навіки»...

Той осінній вечір, після важкого робочого тижня, мав би подарувати відпочинок, але вихідні принесли інші новини, які назавжди змінили життєві орієнтири Ліди. Те, чого навчала своїх учнів Хмельницького ліцею, довелося втілювати у життя. Заплакана донька-студентка повідомила про побиття студентів у Києві на Майдані і мати в одну мить зрозуміла, що в житті настав переломний момент. Майбутнє її рідних дітей і тих, яких навчала в ліцеї – під загрозою. Свій вибір озвучила рідним:

– Їду в Київ!

Знаючи її палку натуру близькі не стали відмовляти. Мати благословила, родина збирала в дорогу...

О шостій ранку в сутінках жінка зійшла з потяга на столичний перон. Київський Майдан зустрічав голосом співачки Руслани. «Дикі танці» закликали духів предків, усю міць української землі, весь незгасимий запал спустити з Небес і огорнути мужніх людей Богородичним омофором захисту. Ліда всю дорогу молилася про той Покров Цариці України, молила Бога за дітей і тривога огортала серце. Неспокій і страх. Та атмосфера Майдану, однодумці й земляки запалили серце вірою у Перемогу.

А як могло бути інакше? «З нами Бог і Україна!» – натхненно співали львівські семінаристи. Молодь не бажала носити кайдани тоталітарної системи, яка вже тоді готувала зрадливу передачу України в руки московщини. Маріонетковий президент з усією щирістю «зеківської» душі за тридцять юдиних срібняків продавав землю, яка ніколи й рідною не була. Не була рідною тодішнім «халіфам»... Коли ж стане врешті безцінною для прийдешніх?!

Крик мільйонів українців линув про помсту до Неба за безвинно пролиту кров Майдану. Кров дітей, кров Небесної Сотні! Той голос лунає і сьогодні за спалену руїну

українських міст і сіл, для знищені, закатовані тіла безневинних жертв дикого варвара, за розлучені родини, за дітей-сиріт, за воїнів-захисників. Одні прибувають «на щиті» і стають Героями України, інші всупереч зраді, корупції, колаборації і коливаннях у світовій політиці, другий рік тримають стрій. Герої – живі, справжні – в крові, змішаній із багнюкою, виснажені до крику, голодні і холодні. Тільки люди... прості смертні, в яких нема вибору, бо вибрали захист України. І жити їм заради України, повертатись живими, заліковувати рани війни і бачити щасливе майбутнє нащадків. Заради тих, для кого рідне слово, мамина молитва і вільна рідна земля – не пусті слова, а дар Божий!

Тої миті там, на Майдані у Києві чи згодом у рідному Хмельницьку вчителька Ліда ще не знала, що чекає її особисто, рідних чи й всю Україну. Ї знати не могла, уявити чи в страшному сні побачити. Але Божа Іскра спалахнула в її серці і вона зберегла цей ніжний вогник, який живим полум'ям сьогодні горить у її душі, зігріває безнадійними ночами у тимчасовому притулку разом з бойовими побратимами і дає силу жити, боротися і допомагати іншим. Вирушивши на Майдан,

мужня жінка прийняла рішення взяти свій Хрест і йти за Ісусом. Хрест як любов, мужність і ціль у житті.

*«Блаженні миротворці, бо вони
синами Божими назвуться!»*

Ліда почула той поклик і відгукнулася з усією щирістю душі. Вона несла Слово своїм учням і вчила їх любити рідну мову! Усвідомлення, що слово – меч, який лине з уст не що інше, Слово Істини. І цей «меч» – духовну зброю – приніс на грішну землю Ісус Христос заради спасіння світу, а не заради примирення добра зі злом. Не для того, щоб помирити істину й неправду, мудрість і дурість, добро й зло, правду й насильство, моральність і збочення, цнотливість і розпусту, Бога й мамону. Він приніс меч, щоб відрізати одне від іншого.

Не можна толерувати злу, виправдовувати брехню, щоб догодити світові, щоб гарно виглядати в очах тих, хто над тобою... Заглядати в очі злу і шукати в цьому миру?! Вчитель – цілитель юних душ і якщо це – покликання, він не кривитиме душею. Таку хресну дорогу вибрала для себе Лідія Ільків.

Жити і перемагати, відсікати мечем Істини кукіль від доброго зерна.

* * *

«До волі дорога». Майданні нотатки і щоденник сестри милосердя медичної роти під Артемівськом, Дебальцівський «котел» і прифронтовий Бахмут. Ця книжка Лідії Володимирівни Ільків, довірена як найцінніше, єдиний екземпляр – у моїх руках. Зі сльозами і трепетом гортаю сторінки, писані любов'ю і болем. Ця книжечка побувала із захисницею в самому пеклі і передана мені, як свідчення – рукописи ТАКИ не горять. Не можливо знищити правдиві слова, коли вони кричать Істиною...

*Страшні слова, коли вони мовчать,
коли вони зненацька причаїлись,
коли не знаєш, з чого їх почать,
бо всі слова були уже чиїмись.
Хтось ними плакав, мучивсь, болів,
із них почав і ними ж і завершив.
Людей мільярди і мільярди слів,
а ти їх маєш вимовити вперше!*

Ліна Костенко

Ліда ніколи не боялася Слова і воно рятує її сьогодні. Рятує свідомість від падіння у прірву безнадії, коли навколо нищиться світ. А вона рятує тих, кого взяла «під своє крило» – втомлених війною, але нескорених.

«Ми відповідаємо за тих, кого приручили» .

«Ти живеш у своїх вчинках, а не в тілі. Ти – це твої дії, і немає іншого тебе».

Життєві поради Маленького Принца, устами Антуана де Сент-Екзюпері – французького письменника і військового пілота, для Ліди стали дороговказом.

Вона приймає щоденні виклики, щоб рятувати тих хто поруч...

«15.08.14 р. – Не думала ніколи раніше, що можна зрадіти так лікарняному ліжку, постелі з ковдрою і подушкою...»

Другого дня по прибутті в Артемівськ (нині Бахмут) Ліда розпочала свій літопис війни – щоденник в учнівському зошиті. Ці нотатки фіксували вже нині історичні по-

дії, які у вирі сьогоднішніх швидкоплинних фактів лише прелюдія до повномасштабної війни. Хтось би хотів, щоб стерлась пам'ять свідків, щоб безпосередні учасники подій відійшли у вічність Героями. Бо Герої змовкли навіки, а свідки – постійне нагадування тим, хто чинив і чинить беззаконня. Бо безбожні серця вірять у безкарність і не вірять, що приховане для людей, назавжди записане у Книзі Божої Справедливості. Хто не шукає Божого Милосердя за життя прирікає себе на СУД, від якого не відкупишся хабарями... Врешті, і добрим, і злим доведеться дати відповідь за справи земні.

То ж не збираймо скарби не землі...

«... де міль і ржа їсть, і де злодії підкопуються і крадуть. Збирайте ж собі скарби на небі... Бо де скарб ваш, там буде й серце ваше».

Від Матея 6:19-21

Щоденник рятував Ліду, коли переповнювали емоції. Страх, біль, розчарування вона перетворювала у слова і речення. Фіксувала бачене, пережите. Вчилася приймати дійсність – жорстоку правду війни – без са-

мообману, що воно якимось само зникне... Новий день ніс нові одкровення.

«16.08.14 р. – Поранений в ногу капітан-десантник з Кривого Рогу. Довелося відмочувати засохлу «заасфальтовану» кров... Спочатку хотілося плакати..., а потім просто обійняти і ридати вголос...»

«17.08.14 р. – Зранку привезли пораненого. Після оглядової – інвалідний візок. Сором, що молоді втрачають здоров'я і життя... Пізніше привезли цивільних... Молода жінка з розтрощеною ногою і син – студент з Луганська. Чоловік загинув...»

«18.08.14 р. – Знайомство з хірургом Ч. Ділився, що раніше не чув української мови...»

«19.08.14 р. – Свято розпочалося не з молитви... 5:30. Привезли поранених з батальйону «Київська Русь». Накрило «градами»...»

Читаєш ті зболені слова і повертаєшся у дні, коли в Україні ще не було армії і зброї. Коли героїзм творив дива Божою силою – єдиним доступним захистом. Коли світ не сприймав агресії московії, не вірив у вторгнення на Схід України, толерував анексії Криму. «Глибока стурбованість» набирала обертів, коли «той-кого-не-можна-назива-

ти» давав накази «дамбіть бомбас». «Ополченці» під прикриттям регулярних військ країни-агресора накривали наших хлопців вогнем «градів», «буків» і забороненою всіма конвенціями світу зброєю.

Врешті «друга» армія світу другий рік поспіль після повномасштабного вторгнення в Україну цинічно і глумливо до всіх законів і приписів людської гуманності використовує заборонену хімічну зброю і сьогодні... Порівняння «мавпа з гранатою» – смішна дитяча приказка... Бо Геродотові андрофаги – плем'я, яке мешкало на північ від Скіфії у V ст. до Р.Хр. так і залишилося варварами і канібалами у сьогоднішньому XXI столітті...

«28.08.14 р. – ... Перші поранені під Дебальцево... Місцева лікарня ще не приймала стільки поранених. Не вистачало рук... На допомогу залучали стоматологів і гінекологів...

Були хвилини, коли здавалося, що просто дивлюся фільм про війну...»

Що може бути важливішим для вчителя, навіть на війні, ніж День Знань! Лідію Володимирівну запросили в елітну школу...

«01.09.14 р. – Відчуття неоднозначні. Відчувалася неприязнь, а часом і ледь замасковане презирство і «колег», і батьків. Когось лякала форма, у когось викликала ненависть...»

Зате у лікарні хлопці вітали дорогу сестру Ліду букетами квітів, а діти-переселенці – листами для воїнів-захисників.

«Любий солдате! Велике дякую, що захищаєш нашу Україну від усіх ворожих людей! Я дуже хочу допомогти у цьому шляхетному ділі. Щоб усі кулі пролетіли і не зачепили тебе. Нехай береже тебе Бог!»

«Дорогой солдат! Защити нашу Украину! Пообещай мне, что не исчезнешь...»

«Я так хочу вернуться в родной Донецк. Желаю, вернуться домой живим!»

«Спасибо за Отчизну! Слава Украине!»

«Любий боєць! Повертайся живим, одужуй, будь сильним!»

Устами дітей глаголить Істина. Станьте як діти, бо таких є Царство Небесне! Діти, вимушені втікати в чужі країни. Їх не вчили української, тепер доводиться вивчати мови країн, які дали притулок... «руззкоязичні»

українці – феномен, який не перестав дивувати Європу й Америку.

Діти української землі – вбиті, покалічені, згвалтовані. Вивезені силоміць окупантами на ворожу територію. Діти, яким вкладають дурман «рузького миру» в юні несформовані уми. Манкурти, яничари.

Господи, помилуй!

*«У Рамі чути голосіння, лемент,
гірке ридання: Рахиль плаче за
дітьми своїми, розважитись не
хоче, бо їх уже немає».*

Єремія 31, 15.

У плачі праматері Рахилі народу Ізраїля плач не тільки віфлеємських матерів. У ньому голосять матері усіх часів, які оплакують нещасну долю власного народу. Це плач українських матерів за мільйонами жертв Голодоморів, за мертвими і живими, і ненародженими абортіваними дітьми, за тими, котрі гинуть в пекельній геєні війни.

Це сльози кожної матері і батька, що втратили дітей і мусять жити з цим тягарем невимовним болем і тугою перед лицем безжалісної смерті.

Це Мати-вдова на могилі сина-Героя на Марсовому полі і та, що без віри з останніх сил ВІРИТЬ у повернення безвісті зниклого чи полоненого сина.

Вдова з Наїну, МАТИ-Україна благає Ісуса повернути до життя єдиного сина...

* * *

Ідея створення медичної роти не просто визріла, але й знайшла цілковиту підтримку, пройшовши власний тернистий шлях.

«Дебальцівський» котел, холодна зима 2015 року. 18 лютого – криваві події в день поминання героїв Небесної Сотні. Ворог не тільки вбиває тіло, він намагається знищити душу, яка належить Творцеві. Але сатанинське сім'я не має жалю, воно з містичною послідовністю чинить беззаконня, править «чорні меси» на балу сатани у найсвятіші дні.

Моя мета не переказати зміст книжки, бо краще самого автора ніхто не переповість пережитого болю і ДИВА, свідком якого стає на війні.

Ці вистраждані сторінки мають читати ті, що прозрівають і бачать причинно-наслід-

кові події. Почути ті, до слуху яких долинув голос Правди.

Бо про війну Правду розкажуть ті, які пережили її і вийшли переможцями, насамперед у двобою із власними примарами.

Ліда свідчить і її свідчення правдиві, бо вона була ТАМ! Вона повернулася переможцем, бо насамперед вірила і довіряла Богові.

– Ось вервечка, яка пройшла зі мною Майдан і АТО. Вона зі мною і сьогодні.

Вервиця Марії в руках жінки – потужна сила, нездоланна зброя, перед якою тремтить пекло. І ця зброя в руках українки-воїна, в якій нездоланний ген княгині Ольги, королеви Анни Ярославни і її доньки – святої Едігни, Марусі Чурай і султанки Роксолани, Ганни Золотаренкової-Хмельницької і славної Палійки, Марії Магдалени Київської-Мазепи і Софії Фредро-Шептицької, Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Олени Теліги, Соломії Крушельницької і незліченної кількості славних жінок-Берегинь!

Які живуть і вічно будуть жити, бо мають в серці те, що не вмирає!

Сила і ніжність, битва і молитва, талант і скромність...

Ліда Ільків – символ сьогоденної жінки, яких багато і ми маємо знати їх, дякуючи Богові за дар їхнього життя і щоденну самовіддану боротьбу.

Жінка, яка на рівні з чоловіками, несе бойове чергування, а потім особисте нічне молитовне чування. Жінка – медик і психолог. Жінка – товариш, порадник і приклад. Жінка – вчитель і письменник.

– У вас вийде книжка?! А дасте автограф?! – розповідає Ліда про реакцію «її хлопців» на новину про творчий процес.

«Ті хлопці», які перетворилися у «військові машини», як малі діти захоплено вдивляються у їхню Ліду.

Вона на кілька днів у Львові. Зустрічаємося біля місця моєї праці. Ліда вже чекає і, виявляється, що охоронець не дозволив сховатися від дощу в приміщенні для роботи з клієнтами. Мовляв, «не положено». Звісно, йому й в голову не прийшло, що ця красива жінка чи не вперше за два роки змінила військову форму на цивільний одяг і на кілька спокійних днів – у мирному Львові. Врешті слушне питання таки зрушую цю глибу «законопослушності» і він вказує на інше при-

міщення, де ми й зустрічаємося. Нас минає лавина працівників стратегічної галузі, які своєю працею щоденно тримають інший, не менш важливий фронт...

Осінній Львів вкотре плаче дощами. Що ж, то є Львів – прекрасний у будь-яку пору року. Наша зустріч знов таки відбувається поспіхом, але якась мить зупинилася і ми можемо нею насолодитися за чашкою запашного гарячого чаю...

У нас є сьогодні і так важливо прожити цей день з вдячністю Богові за можливість зустрічі і перезавантаження. Я отримую безцінну книжку, яка перевидавалася п'ять разів і презентувалася у восьми областях України, у двадцяти навчальних закладах освіти Львівщини і вмістила в собі події 2014-2016 років. Книжка, яку писало саме життя і яка допомогла пройти всі труднощі своїй авторці.

Коли Ліда вперше після повернення із зони бойових дій проходила психофізіологічну експертизу, її показники вразили лікаря.

– Як таке може бути?! Норма! Після баченого і пережитого?! Невже вас нічого не зачепило?

– Вразило до болю перше поранення військової першого червня 2022 року, – зізналася Ліда.

– Але жоден чоловік не показав схожого результату? – не йняла віри експерт.

– Я – вчителька, – тихо засміялася Ліда. – А ще мене рятували молитва і книжки. Така собі книготерапія у час війни. Читала і писала. Щоденник, якому довіряла думки, переживання чи просто фіксувала хаотично події. Це захищало свідомість від жаху смерті й навколишнього зла.

Ліда і далі рятується книготерапією. Сьогодні мені випала неймовірна честь презентувати її оповідання, писане війною. Воно таке, як сьогоднішнє життя. Без прикрас і художньої патетики. Таких оповідей буде ще багато – простих і доступних для читача. Вірю – зі щасливим закінченням і такою бажаною Перемогою.

Оповідання «Від літа до люті» – щемливе, але й оптимістичне. З вірою, що Герої України не намарне віддали життя за тих, кого любили. За святу-неньку Україну з вірою у Божу Силу, яка тримає наше військо.

*«Більшої любові ніхто не має за
ту, коли хто душу свою кладе за
друзів своїх»...*

Івана 15:13

Вже й не дивуєшся, коли зустрічаєш на сторінках живого оповідання знайомі імена Героїв, на чиїх на могилах Марсового поля, майорять прапори України...

*Зродились ми великої години,
З пожеж війни і з полум'я вогнів,
Плекав нас біль по втраті України,
Кормив нас гнів і злість на ворогів.
І ми йдемо у бою життєвому,
Тверді, міцні, незламні, мов граніт,
Бо плач не дав свободи ще нікому,
А хто борець – той здобуває світ.
«Слава Україні – Героям Слава!»*

Олесь Бабій

Гімн ОУН
(Організація українських націоналістів)

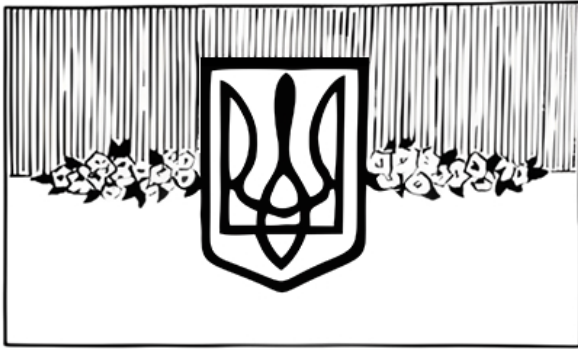
І хай ці святі слова не злітають з уст негідних, бо за них заплачену дорогу ціну крові поколінь українців, які здобували право жити на своїй землі, говорити рідною мовою і хвалити Бога у своїй рідній церкві!

Бог і Україна – понад УСЕ!

Матічин Ярослава,
письменниця, членкиня УАП
19.11.2023 року Божого. Львів.

*Присвята
Воїнам Світла,
Воїнам Добра,
людям України*

Слава Україні!

Героям Слава!

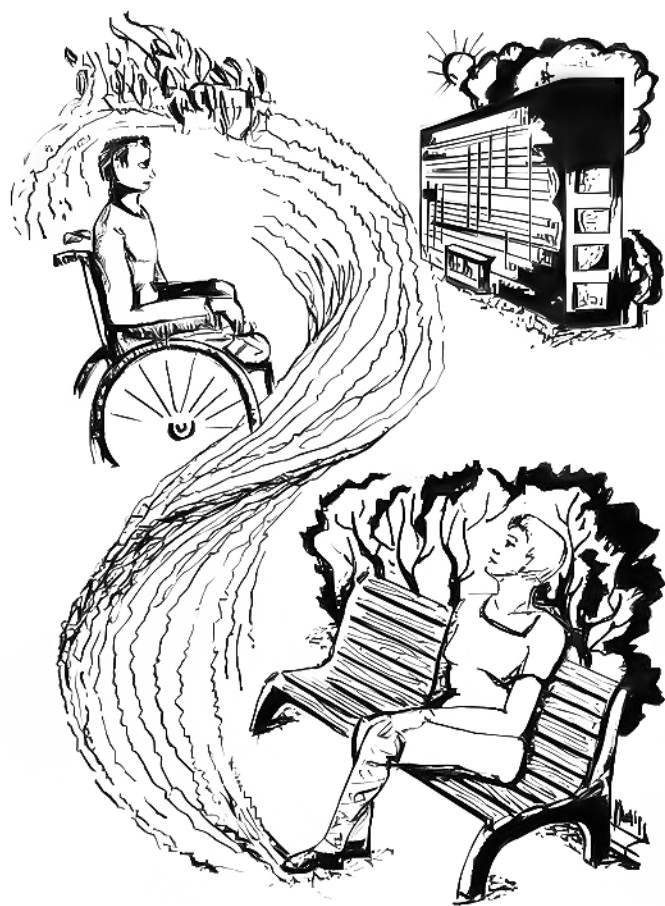
Вже літо!

У перший день літа, що обіцяє бути вельми спекотним, у затінку на прогулянковому майданчику території військового клінічного центру сиділа красива зосереджена білявка. Лагідне ранкове сонечко осяйно пригрівало свіже хвилясте волосся, зібране у пучок. Звук трамваїв з Личаківської вулиці, що знаходиться поблизу, будив місцеве птаство, яке, відспівавши свої світанкові пісні, розморено дрімало під віттям дбайливо доглянутих ландшафтних дерев та кущів.

– Божа краса! Як добре бачити таке тихе небо! – подячно подумала жінка.

Їй зараз хотілось дивитись угору, або до низу. Тільки не по сторонах, бо було ніяково зустрітись очима з молодим хлопчиною без ніг в інвалідному візку. Бо у неї вони є. Правда, ліва нога, перебинтована до коліна, ще добряче нила... Поруч лежали милиці, теперішні її незамінні супутниці. Лариса чекала на прийом лікаря, сіла збавити двадцять

хвилин та заодно перевести дух, зібратися з думками, попити водички і закинути до рота пару шоколадних цукерок. Вже добрий десяток літ вона пильнувала, щоб мати при собі хоча б карамельки... З віком жінка за-уважувала, що вже частіше трапляються випадки, коли просто життєво необхідно з'їсти якесь солоденьке для власного заспокоєння. І її хлопці, яких вимушено довелось нещодавно залишити в зоні бойових дій, добре знали, що завжди у неї є цукерки. Окремі теперішні бійці, здебільшого молодші за віком, котрих вона сприймала немов за синів чи братів, військові та медики, водії і будівельники, підприємці й кухарі, соромились, коли Лариса пригощала їх, бо хотіли зараз бути ще більш серйозними, дорослими та самостійними. І частіше всього ділилися самі з нею смаколиками, які приносили зі своїх запасів. Одним словом, чоловічою увагою ця пані абсолютно не була обділена цієї незвичної весни, тим більше, що жінок, само собою зрозуміло, там було обмаль – на пальцях однієї руки можна порахувати...

Весну, що вчора завершилась календарно, вже назвали розстріляною. Такого жа-